

A korrupció három formája

Az utóbbi időben számos írás jelent meg a korrupció témájában, legutóbb Magyar Bálinté (MH, febr. 22.), ezekhez szeretnék hozzájárulni.

Bár a korrupció a korrumpáló szempontjából alapvetően gazdasági döntés – azonnal vagy rövid idő alatt megtérülő pénzügyi befektetés –, a korrumpált szempontjából pedig pénz elfogadása bizonyos előnyök juttatásáért cserébe, mégis különbséget kell tenni korrupció és korrupció között a társadalmi veszélyességük szempontjából.

Úgy vélem, a korrupciónak három – egymással részben átfedésben lévő, de – jól megkülönböztethető formája van. Az első a társadalom politikai berendezkedéséhez kapcsolható. Nevezük állami korrupciónak. Lényege, hogy az ún. polgári demokráciákban a hatalom megszerzéséért folytatott harc – nevezük választási kampánynak – iradatlan mennyiségű pénzbe kerül, melynek csak elenyésző részét biztosítják a párttagdíjak és az állami támogatások. A többi innen-onnan szedik össze a pártok. A támogatásért cserébe – hatalomra jutás esetén – zsíros állami megrendelés jár. Egyébként senkinek ne legyenek illúziói, egy mindent pénzzel mérő társadalomban a hatalomra jutás is pénzt jelent. Tömött bukszákat, igazgatói, igazgatósági, felügyelőbizottsági, kuratóriumi tagságokat, teli pártkasszákat, II., III., XII. kerületi építkezéseket, villavásárlásokat. Ez a világ mindenhol így van, csak a nagyon demok-

ratikus országokban már európaibb-amerikai formákban történik. Ezt minden választópolgár érzi, Happy End-es, defendes ügyek nemigen izgatják. Az állami korrupció ellen csak politikai eszközökkel lehet megküzdeni, lehetőleg minél több párt helyzetbe hozásával.

A korrupció másik formája a fennálló gazdasági rendszerhez kapcsolható. A profitmaximalizálás alapú kapitalista gazdaságokban a monopóliumhelyzetbe kerülés, az extraprofit lekasztása a vállalkozások legfontosabb célja. Ennek lehetséges útjai a tokekoncentráció, az újítások, a műszaki fejlesztések, a szervezett bűnözés és a korrupció. Ennek a fajta korrupciónak a leglátványosabb megnyilvánulása a döntéshozó állami, önkormányzati hivatalnokok befektetők általi hongkongi, ausztráliai, amerikai stb. „tanulmányi kirándulás”-ban részvételével a szükséges kenésekkel egyetemben. Ez ellen a korrupciófajta ellen csak az alapos, rendszeres és független APEH-es és ügyészi vizsgálatok vezethetnek eredményre a döntéshozatali automatizmusok törvényi megalkotása mellett.

A korrupció harmadik s egyben legveszélyesebb formája a mindennapos korrupciója. Ide tartozik az egészségügy, az állam- és közigazgatás, a rendőrség és a bankszektor. Ez a fajta korrupció rövid távon ugyan az életet, a működőképességet biztosítja – túlbürokratizált rendszer esetén a folyamatos működőképesség egyedül szervező ereje –, hosszú távon azonban mo-

rálisan szétveri az egész társadalmat. A rendőri korrupció ellen a polgári demokráciákban túl sokat tenni nem lehet. A jogosítványok szűkítése, eljárás automatizmusok kialakítása, fokozott bírói és ügyészi jelenlét kialakítása az egyedül járható út. Az állami és közigazgatási korrupció ellen a bürokrácia szűkítésével, az áttűnési idők drasztikus rövidítésével, az ügyintézési automatizmusok kialakításával lehetne hatékonyan küzdeni. A bankszektor működése, a hitelbírálatok módja pedig egyszerűen nevetséges. Maga a legtöményebb korrupció.

A hétköznapi korrupció legnagyobb problémájának azonban az egészségügyet érzem. A halálpénz rendszere alapjaiban ássa alá a társadalom morális állapotát. Aki a korrupció ellen akar tenni, annak első lépésként az egészségügyet kell megreformálnia. Az egészségügyi ellátást a biztosítók bevonásával – egyfajta casco jelleggel – mielőbb térítéses rendszerűvé kellene átalakítani. Az esetlegesen hiányzó orvosi, nővéri kapacitásokat pedig a szomszédos országokból (Románia, Ukrajna, Jugoszlávia) azonnal pótolni kellene.

S végezetül egy emlék 1990-ből. A taxisblokk idején azt mondta egyik ismerősöm: inkább kerüljön 100 forintba egy liter benzín, de ha szükségem van rá, biztosan hozzájussak, mint 30 forintba, de ne lehessen kapni.

BUGOVICS KÁLMÁN
mérnök, közgazdász

Kevesebbet, modernebbet

Az évek óta húzóda vita a nyugati vadászgépek beszerzéséről már lassan végére ér. Múlt augusztusban a HM elbűcsűztatta a MiG-21-eseket, és ugyanakkor a pápai katonai repülőteret is. Közben határozat született arról, hogy a MiG-29-eseket egy ideig megtartják üzemidejük meghosszabbításával, de korszerűsítésük nélkül. Amerikai részről természetesen örömmel fogadják, hogy a magyarok a gyorsan idősödő MiG-29-eseket F-16-osokkal váltják fel, mivel ez nemcsak a magyar-amerikai légierők együttműködéséhez járul hozzá, hanem a kissé lelassult katonairepülőgépgyártás fellendítéséhez is.

Minden nyugati NATO-hadsereg, Izland kivételével, rendelkezik modern harci gépekkel, és Lengyelország is hajlik az F-16-osok beszerzésére. Csehország még nem határozta

el magát, és a prágai parlamentben éles viták folynak a beszerzés szükségességéről. Valószínű, hogy a honvédség és a kormány által javasolt beszerzési tervek ugyancsak adnak majd vitára alkalmat, amikor a fegyverrendszerváltásról szóló döntés a parlament elé kerül.

Bizonyosra veszem, hogy a nemzetbiztonsági kabinet határozata a használt F-16-osok beszerzéséről a legjobb politikai és honvédelmi megfontolások alapján jött létre. Az erre felhasználható korlátozott anyagi kereteknek feltétlenül szerepük volt a kormány határozatában. Külföldről nézve azonban kérdéses: a szobán forgó 24 gép ma már 16-17 éves, és a gyártási sorozat első, vagyis legkorábbi szériájába tartozik. Ezek felélesztésre és modernizálásra szorulnak, mielőtt a magyar légierő szerves részét fogják alkotni 2003-ban vagy 2004 előtt.

Szerintem pusztán anyagi szempontból az amerikai gépek beszerzése valószínűleg a legelőnyösebb lépés a magyarok számára. Fodor Lajos washingtoni tárgyalásai nyilvánvalóvá tették, hogy a döntés véglegesítése csak idő kérdése. De számítani lehet arra, hogy az elkövetkező három-négy évben a nyugati szövetségesek ugyancsak modernizálni fogják légierőjüket új gépek beszerzésével, ami a magyar honvédség által indítandó gépek már kezdetől fogva elavulttá teheti. Ezért tündönni kell azon, nem lett volna-e ésszerűbb valamivel kevesebbet, modernebbet és új (nem használt) vadászgép megvételéről gondolkodni, amelyek a legmagasabb európai szinten tartanak.

JOSEPH C. KUN
biztonságpolitikai szakértő (USA)

Meggyökeresedni

Bauer Tamás cikkében (MH, febr. 24.) azzal vádolja a Fideszt, hogy a jogállam normáit semmibe véve klientúrát épít, és a Horthy-meg a Kádár-korszakot idéző módon csak a sikerekről, eredményekről, továbbá a rend, a munka, a tanulás fontosságáról beszél. Nos, az kétségtelen, hogy a Fidesz ugyanúgy szeretne „gyökeret eresztetni” a magyar társadalomban, ahogyan az MSZP a szocializmus 40 éve alatt kellőképpen „meggyökeresedett” itt. Ez utóbbi sohasem zavarta Bauer Tamást? Pedig ő is tudja nyilván, hogy az MDP-MSZMP sem éppen jogállami eszközökkel lett egykoron egyeduralkodó párt. Persze a múlt bűnei nem adhatnak felmentést egyetlen mai politikai erőnek sem; azonban a Fidesz egyáltalán nem bontotta le a jogállam és a demokrácia épületét, ilyesmit nem is akar és nem is akarat. A helyzet véleményem szerint a következő: a kommunista utódpartból kinőtt MSZP-vel szemben versenyképes, a társadalomba „beágyazódott” pártot most már csak is kemény, időnkénti tényleg a jogállam határait súroló eszközökkel lehet megteremteni. Az MDF nem tudta megoldani ezt a nagy feladatot (ennek ellenére mennyi szidalmat kapott, többek között Bauer Tamástól is), megteszi most a Fidesz. Mert hát valakinek ezt mégis csak meg kell tennie, hiszen a magyar demokrácia elemi érdeke, hogy egymással nagyjából egyenlő erejű jobb- és baloldali versengjen a hatalomért. Meglehet, Bauer Tamásnak és párttársainak az fáj, hogy nem az SZDSZ lett az MSZP váltópártja, miként azt 1994-95 körül többek közt Kis János elképzelte. (De ha így lett volna, az SZDSZ sem spórolhatta volna meg a „klientúraépítés” nem éppen leányregénybe illő szakaszát.)

Nem marasztalható el a Fidesz azért sem, mert vezetői a sikerekről, az ország fejlődéséről beszélnek. Tény ami tény: súlyos korrupciós esetek, botrányok nagy számban fordultak elő az utóbbi időben,

ezzel együtt azonban a gazdaság is szépen fejlődik. Az a kérdés, s a parlamenti választások kimenetelét is az dönti majd el, hogy a botrányokról vagy pedig a gazdaság, az ország fejlődéséről szóló híradások, televíziós képek alakítják-e majd döntő módon a közbeszédet. Teljesen természetes hát, ha az ellenzék a botrányokat, a korrupciót igyekszik a közfigyelem középpontjába állítani, míg a Fidesz az elért eredményekre helyezi a hangsúlyt. Ezért nem vethetünk követ egyik félre sem, ettől még egyik oldal sem lesz „nemzetáruló” vagy éppen „horthysta”, „kádárista”. Az volna furcsa, ha nem így cselekednének. Megjegyzem, ebben a párharcban az ellenzék esélyei jobbak, hiszen a médiák a botrányokról szívesebben tudósítanak, mint az eredményekről. (Arról már nem is szólva, hogy a médiák többsége nálunk is, mint mindenütt a világon, a baloldalhoz húz.)

Végezetül: Bauer Tamás szerint „a családok, a munka, a tanulás, a rend minden tekintélyelvű, rendparti berendezkedés vezérszavai, így a Kádár-rendszernek is vezérszavai voltak”. (S még zárójelben hozzászól is: „Amire Orbán a legbüszkébb, azt a gyás és a gyed bevezetésével a Kádár-rendszer kezdte el.”) Kérném szépen, ez éppen olyan, mintha valaki azt mondaná: Hitler nagyon szerette a bablevest, ezért hát ha valaki bablevest eszik, az maga is velejéig gonosz ember. Szerintem család, munka, tanulás, rend nélkül egyetlen emberi közösség sem működhet egészségesen. Vitatni legfeljebb azt lehet, hogy a Fidesz-kormány intézkedései révén erősödtek-e a felsorolt értékek vagy sem. Bauer Tamás zavaiból viszont azt vezesse ki, számára a család, munka, tanulás és a rend nem fontos értékek. Jó lenne tudni, vajon pártja is így gondolkozik-e. Mert ha igen, a választópolgárok aligha fogják voksaikkal támogatni 2002-ben.

ZÁBORI LÁSZLÓ
levéltáros, tanár

INGATLAN BÖRZE

Ingatlan-ügynökségek napi ajánlatai

Immo-Rohr BOKRÉTA

Ferencváros megújuló városrészében, a Bokréta utcában épül fel az a három épületből álló társasház, melyben Ön is otthonra lelhet.

- 160 lakás, köztük a hatalmas teraszkapcsolatos tetőtéri lakások,
- 167 férőhelyes, kamerás védelemmel ellátott teremgarázs,
- hatalmas zöld kert,
- a földszinten összesen 1100 m² nagyportálú üzlet és irodahelyiség.

IX. Bokréta utca 5-13.

értékesítés: Immo-Rohr Kft.
1012 Budapest, Lovas u. 5. Tel: 214-4475, 457-0758
www.bokreta.hu
NYITVATARTÁS: 08-20 óráig

Zuglói Vagyonkezelő Rt. INGATLANIRODA

1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 141.
Tel./fax: 221-2035

ÚJ ÖRÖKLAKÁSOK ZUGLÓBAN

a **Tábornok utca 18.** alatt, egy hónap múlva beköltözhető öröklakások eladók:

1 szobás lakás, 30-43 m² (14 db), 6,5-9,7 millió Ft
1,5 szobás, 55 m² (1 db), 12,5 millió Ft
2,5 szobás, 83 m², tetőtérhasználó, 21,1 millió Ft

A lakások 10% foglalóval lekötethetők, a fennmaradó vételárat beköltözéskor kell fizetni!

Telefon: 221-2035

Kertvárosi lakások elérhető áron

Pomázi lakóparkban, csendes környezetben kínálunk színvonalas társasházi lakásokat jó tőmegelőkeléssel. Kedvezményes hitelkamatok.

Lakások mérete: 48 - 103 nm.
Átadás: 2001. december, ár: 11,5-24,9 M Ft.

Angyalföldön Mediterrán hangulatban

A XIII. kerület csendes részén, de mégis csak 18 lakásos, hangulatos társasházban kínálunk optimális kialakítású lakásokat egyedi fűtési rendszerrel, tárolóval.

Lakások mérete: 37 - 82 nm.
Átadás: 2001. június, ár: 7,9 - 18 M Ft.

1012 Budapest, Logodi u. 44/D
Fax: 487-7778

www.ujotthon.hu
48 77 777

BÉTEX
Kereskedő és Szolgáltató Rt.

Budapest XIII. ker., Lehel utcában

2400 m² osztható RAKTÁRÁRUHÁZ nagy- és kiskereskedelmi, logisztikai célra, valamint 800 m² IRODATERÜLET

KIADÓ

TELEFON: **320-8495, 350-4629**

A Budapest X., Keresztúri úton megnyílt

Garden Házban

üzlet- és irodahelyiségek **bérbe adók**

120-350 m² közötti üzletek elsősorban - bútor - háztartási gép, konyhafelszerelés - világítástechnika - padlószőnyeg, parketta - festék, tapéta - lakberendezés - szolgáltatások (pl. büfé) profilokban.

Bérlő: Bétex Lakástextil hipermarket és Bútorda 2500 m²-en

TELEFON: **350-4629, 320-8495**

ÚJ IRODÁK

XIII. kerület, Újlipótváros, Gogol utcában, 80-200 m²-es **IRODÁK** bruttó 320 E Ft/m²-ért, 70 m²-es utcafronti **ÜZLET, mélygarázsban**

PARKOLÓHELYEK bruttó 2,7 millió Ft-ért

ELADÓK.
Telefon: 06-30-952-3834, 383-8620, Fax: 220-8747

Kálmán tér melletti, csendes, 30-120 m²-es **LAKÁSOK, ÜZLETEK, IRODÁK, PARKOLÓHELYEK ELADÓK.**

A PALOTANEGYEDBEN, a Kálmán tér mellett teljesen felújított

13 lakásos polgári házban most épült

III. emeleti és tetőtéri lakások változatos méretekben,

75-143 m²-es lakások még lekötethetők

17,8 M Ft-tól.

Gépkocsibeálló biztosított.

Átadás: 2001. március 31.

Érdeklődés a hét minden napján:

hétköznap: 8-20-ig
hétvégén: 9-17-ig

Telefon: 266-1293

ÚJ ÉPÍTÉSŰ LAKÁSOK

I. kerület
Naphégy villaövezetében, nyugodt, rendezett környezetben, 24 óras kamerás őrzésvédelemmel ellátott új lakóegyed épül, melyben 56-150 m²-es lakások még lekötethetők. **19,6 M Ft-tól**

VIII. kerület
A Népliget nem messze, csendes utcában, két épületszárnyból álló, új építésű társasházban 31-49 m²-es garzon, illetve galériás lakások garázzsal eladók. **6,6 M Ft-tól**

IX. kerület
Klinikánál, az Orvosegyetem környékén, belvárosközeli, igényesen kialakított 30-60 m²-es új lakások május költözéssel eladók. Garázsok igény szerint vásárolhatók. **8 M Ft-tól**

XIII. kerület
A Városliget közelében, könnyen megközelíthető, csendes utcában impozáns, 16 lakásos, liftes társasházban 46-77 m²-es lakások terasszal eladók. **11 M Ft-tól**

Üröm
Budapest közigazgatási határa mellett, újonnan parcellázott, 1100 m²-es telkeken 3 társasház épül, melyekben 9 lakás (122-153 m²-es) eladó. **34,9 M Ft-tól**

A HÉT MINDEN NAPJÁN 266-1425

Hétköznap: 8-20 óráig
Hétvégén: 8-17 óráig

MARECO
Ingatlan Részvénytársaság

Saját építésű lakásaink

IX., Mester u. 8. és 14-16.
Új belvárosban lakások: 39-110 m².
Befejezés: 2002. II. 28.-VII. 30.
Kulcsárakész ár: 999 000 Ft/m²-től.

XII., Edvi Illés u. 12.
Luxus lakópark, 4 épület, lakások: 68-133 m².
Befejezés: 2001. XI. 10.
Kulcsárakész ár: 519 000 Ft/m²-től.

XIV., Öv u. 149-1 1.
Zuglói zöldövezeti lakások: 38-113 m².
Befejezés: 2001. V. 30-tól.
Kulcsárakész ár: 939 000 Ft/m²-től.

XIII., Gogol u. 15.
Polgári lakások: 31-190 m².
Befejezés: 2002. III. 30.
Kulcsárakész ár: 289 000 Ft/m²-től.

XIV., Egressy út 8-10-12.
Lakások: 62-90 m². Befejezés: 2001. IV. 30.
Kulcsárakész ár: 269 000 Ft/m²-től.

REAX Rt.
XIV., Öv u. 153. www.reax.hu
Tel.: 929-0544, 951-9947

ÖNÁLLÓ TELEPHELYKÉNT

üzemelő, vadonatúj,
2400 m²-es ipari csarnok

2x250 m² iroda-öltöző színttel az M0-tól 8 km-re BÉRBE ADÓ.

Tulajdonos:
218-2285,
(30) 922-1984,
(30) 942-7203

Panorámás luxus lakások

elérhető áron Adyligeten eladók.

Átadás: **2001 június 30.**
Egyszerűsített hitellehetőséggel.

K&H BANK

Tel.: **06-20-9-777-000**
http://www.pti.hu

PANNON TRADE INVEST
Bérbérlés és Ingatlanfejlesztő Rt.